

“Épreuve d'artiste” ve smyslu digitalizace Českého filmu

V dnešní době se hodně mluví o digitalizaci českého filmu. Je to problém až neskutečně velkého boje. Pan profesor Marek Jícha mi položil otázku “Jestli film může mít dvě podoby?”. Můj názor je, že film dvě verze mít může.

Film je prasynovec klasické grafiky vzhledem k technologické podobnosti s nejdůležitější vlastností grafiky obraz multiplikovat. To je rovněž dobře známá a důležitá vlastnost filmu. Problém vidím v tom, že film ještě nepřevzal od grafiky přísné označování kopií. V grafice každý výtisk dostane své vlastní “jméno” neboli označení a sice jestli jsou to první tisky, jestli už jsou ty správné výsledky neboli tak zvaná E/A (épreuve d'artiste) tedy výtisky, které jsou nejkvalitnější. Tyto můžou vzniknout (analogie ve filmu je premiérová autorizovaná kopie). Dále pak existují BAT (“bon à tirer”) kopie, které jsou pro širší využití stále použitelné se svojí komerční hodnotou, ale mají sníženou kvalitu o cca 50% oproti kvalitě E/A. Nakonec existují série kopií H/C (“hors de commerce”), což jsou kopie nepoužitelné a s různými závadami. Bohužel ve filmu podobné označení neexistuje, nikdy nebo málokdy to je napsáno na krabicích a obalech o jaké kopie se jedná. Problém sporů o digitalizaci vlastně koření zde. Různé verze vznikaly a vznikají budou, ale každý člověk, který se zabývá grafikou, vždycky chtěl mít E/A ve své sbírce. Otázka digitalizace a probíhajícího boje je, že autoři chtějí dostat do digitální podoby E/A, což by měl být krok číslo 1 a podle této kopie dělat ostatní kopie. To je praxe v grafice známá už věky.

Všechny tři obrazy jsou to samé dílo od toho samého autora, který byl technicky přísný. Kvalita se v dnešní době může lišit až extrémně. Při digitalizaci filmu vznikne většinou jedna s těchto verzí a možná i ta nejhorší možnost o zachování původního díla. Ale filmová negativní surovina má schopnost uchovávat v sobě všechny informace. Podle mě je správné, že autoři chtějí mít možnost své dílo obnovit do původní kvality a zanechat za sebou své E/A. Pokud ale někdo chce dělat kopie v kvalitě H/C, možné to samozřejmě je, ale otázkou také je, jestli by se na to někdo chtěl dívat. Vznikne-li dílo ve zkažené kvalitě, bylo by správné, aby zákon nařizoval nahlásit to divákovi v titulcích nebo na obalech: “Díváte se na špatnou kopii. Přijeme příjemný zážitek.”

Simon Todorov, student FAMU
26.04.2015